

NOORD-BRABANDER.

De uitgaaf van dit blad geschiedt driemaal in de week, op woensdag, donderdag en zaterdag, en wordt franco bezonden tot de naastbij gelegen postkantoren, voor den prijs van 1/3 - 50 voor 3 maanden. Men kan zich altijd laten inschrijven op alle postkantoren en bij de voornaamste boekhandelaren. Voor deze stad en omliggende plaatsen, van waar hetzelfde bij de uitgever wordt afgehaald, is de prijs slechts 1/3 - 00. Advertentien worden tegen 15 cents den regel geplaatst.

*Dicere verum
Quid vetat? HORATIUS*

NOMMER 68.

'S BOSCH.

BONDERDAG 7 JUNIJ 1832.

Nederlandsch.

(Vervolg der Mededeeling van Z. Excell. den minister van buitenlandsche zaken, gedaan op den 29 mei jl., in de kamer der staten generaal).

Tot de verklaring door den russischen onderhandelaar op den 22 maart a. v. overhandigd, welke de engelsche en fransche nieuwspapieren het eerst hebben bekend gemaakt, zijn de gezantschappen van Oostenrijk en Pruisen, aan het Hof der Nederlanden, die zich aan deze onderhandeling hebben aangegeven, derzelven dag toegestreden bij twee aangenomen gelijksoortige nota's van dezen inhoud:

Aan Z. Excell. den heer baron Verstolk van Soelen.
Gravenhage, den 22 maart 1832.

De ondergeteekende, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Z. K. R. Apost. Maj. heeft mededeeling bekomen van de verklaring, die mijnheer de graaf Orloff, generaal-adjudant van Z. M. den Keizer aller Russen, heden, op last van zijner doorluchtigste meester, aan Z. Excell. mijnheer den baron Verstolk van Soelen, minister van binnenlandsche zaken van Z. M. den Koning der Nederlanden, heeft ingeleverd. Hij heeft daarin de uitdrukking der denkwijze, der gevoelens en der bedoelingen van zijn hof gevonden.

Het keizerlijke oostenrijksche hof sedert zestien maanden medewerkende met de gestadige pogingen der Mogendheden, welke gevolmachtigden in conferentie te Londen vereenigd zijn, om aan Z. M. den Koning der Nederlanden, bij de afscheiding van Holland en België, al die voordeelen te verzekeren, welke met de handhaving des vredes en der goede overeenstemming tusschen die zelfde Mogendheden zijn over een te brengen, — meer bijzonder nog tot het volgen eener gelijke handwijze met het russische hof verbonden, sedert dit hof, met oogmerk om eene voor Z. M. den Koning der Nederlanden gunstige schikking gemakkelijker te maken, besloten heeft om de uitwisseling der bekrachtigingen van het verdrag van 15 november te schorsen, welk besluit vervolgens door het oostenrijksche hof zelf zoo wel als door dat van Pruisen, insgelijks is genomen, — kan niet anders, dan de overtuiging van zijnen doorluchtigste meester, dat dit doel niet zou bereikt hebben kunnen worden, dan in den voorgestelden vorm, dat is, door de aanneming van de 24 artikelen, die den 15 november in een verdrag veranderd zijn, en door eene regstreekse onderhandeling met België, onder bemiddeling der vijf Mogendheden. Het keizerlijke hof deelt evenzeer het levendig leedwezen van zijnen bondgenoot, van te zien, dat het nederlandsche hof door deszelfs weigering om tot dat verdrag te treden, hetzelfde van al de middelen berooft om aan deszelfs belangen dienstbaar te zijn, en zelfs afstand doet van de zoodanige, die men het aanbod om eene lange en moeilijke onderhandeling ten einde te brengen. Dit leedwezen kan niet anders dan toenemen door de vrees voor de gevolgen, die deze weigering en de stelling, waarin zij het nederlandsche hof zal plaatsen, aan het keizerlijke hof moeten doen voortzien; gevolgen, die het uit hoofde der oprechte vriendschap, welke het steeds verlangd heeft, en voortdurend evenzeer geneigd zal zijn aan het nederlandsche hof te doen blijken, te meer gewenscht zoude hebben te voorkomen, naar mate het minder in deszelfs magt zal staan, die af te wenden.

De ondergeteekende kan dus niet anders, dan in naam van zijn hof, tot den inhoud der verklaring toetreden, die heden door mijnheer den graaf Orloff aan mijnheer den baron Verstolk van Soelen is ingeleverd, en terwijl hij Z. Excell. verzocht de tegenwoordige mededeeling ter kennis van den Koning, zijnen doorluchtigsten meester, te brengen, heeft hij de eer, hem de nieuwe verzekering zijner hoogachting aan te bieden.

(Get.) HINDER.
Aan Z. Exc. den heer baron Verstolk van Soelen, enz.

Gravenhage, 22 maart 1832.

De ondergeteekende, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Z. M. den Koning van Pruisen, heeft mededeeling bekomen van de verklaring, die mijnheer de graaf Orloff, generaal-adjudant van Z. M. den Keizer aller Russen, heden, op last van zijnen doorluchtigsten meester, aan Z. Exc. mijnheer den baron Verstolk van Soelen, minister van buitenlandsche zaken van Z. M. den Koning der Nederlanden heeft ingeleverd. Hij heeft daarin de uitdrukking der denkwijze, der gevoelens en der bedoelingen van zijn hof gevonden.

Het pruisische hof, — sedert zestien maanden, medewerkende met de gestadige pogingen der Mogendheden, wier gevolmachtigden te Londen in conferentie vereenigd zijn, om aan Z. M. den Koning der Nederlanden, bij de afscheiding van Holland en België, al die voordeelen te verzekeren, welke met de handhaving des vredes en der goede overeenstemming tusschen die zelfde Mogendheden zijn overeen te brengen, — meer bijzonder nog tot het volgen eener gelijke handwijze met het russische hof verbonden sedert dit hof, met oogmerk om eene voor Z. M. den Koning der Nederlanden gunstige schikking gemakkelijker te maken, besloten heeft, om de uitwisseling der bekrachtigingen van het verdrag van den 15 november, te schorsen, welk besluit vervolgens door het pruisische hof, zoo wel als door dat van Oostenrijk, insgelijks is genomen, — kan niet anders dan de overtuiging van zijnen doorluchtigsten bondgenoot deelen, dat dit doel niet bereikt zoude hebben kunnen worden, dan in den vorm van de 24 artikelen, die den 15 november in een verdrag veranderd zijn, en van eene regstreekse onderhandeling met België, onder de bemiddeling der vijf Mogendheden. Het genoemde hof deelt evenzeer in het levendig leedwezen van zijnen bondgenoot, van te zien, dat het nederlandsche hof, door zijne weigering om tot dit voorstel toe te treden, hetzelfde van al de middelen berooft, om aan deszelfs belangen dienstbaar te zijn, en zelfs afstand doet van de zoodanige, die men het aanbod, om eene lange en moeilijke onderhandeling ten einde te brengen. Dit leedwezen kan niet anders dan toenemen door de vrees voor de gevolgen, die deze weigering en de stelling, waarin zij het nederlandsche hof zal plaatsen, aan het hof van Pruisen moeten doen voortduren; gevolgen, die het uit hoofde der oprechte vriendschap, welke het steeds verlangd heeft, en voortdurend evenzeer geneigd zal zijn aan het nederlandsche hof te doen blijken, te meer gewenscht zoude hebben te voorkomen, naar mate het minder in deszelfs magt zal staan, die af te wenden.

De ondergeteekende kan dus niet anders dan in naam van zijn hof, tot den inhoud der verklaring toetreden, die heden door mijnheer den graaf Orloff aan mijnheer den baron Verstolk van Soelen is ingeleverd, en terwijl hij Zijne Exc. verzocht de tegenwoordige mededeeling ter kennis van den Koning, zijnen doorluchtigsten meester te brengen, heeft hij de eer, hem de nieuwe verzekering zijner hoogachting aan te bieden.

(Get.) Waldburg Truchsess.

Blijkens het Protocol van den 18 april n. 57 der Londensche conferentie, hebben de gevolmachtigden van Oostenrijk en Pruisen dien dag, en die van Rusland den 4den mei, volgens het Protocol van die dagteekening n. 58, op de in die Protocollen en in de akten van bekrachtiging omschreven wijze, de ratificaties van het traactaat van den 15 november uitgewisseld.

Bij de toezending van het 50ste Protocol door de conferentie aan de nederlandsche gevolmachtigden, was gevoegd de volgende nota, geagteekend den 4den mei:

Aan Hunne Excellentien de Heeren Falck en van Zuylen van Nijvelt.

Londen, 4 Mei 1832.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittannië, Pruisen en Rusland, hebben de eer aan Hunne Excellentien mijne Heeren gevolmachtigden van den Koning der Nederlanden het nevensgaande protocol mede te deelen; hetwelk door de Londensche conferentie ondertekend is, ten gevolge van de uitwisseling van alle de akten van bekrachtiging van het verdrag van 15 november 1831.

Deze mededeeling aan Hunne Excellentien doende, nemen de ondergeteekenden de vrijheid, dezelve te vragen, of zij van den Koning, hunnen doorluchtigsten meester, de noodige volmagten en voorschriften ontvangen hebben, om, onder bemiddeling der Londensche conferentie, over eene definitieve schikking tusschen Holland en België te onderhandelen, en dezelve te onderteekenen.

De ondergeteekenden nemen deze gelegenheid waar, om aan Hunne Excellentien mijne Heeren de gevolmachtigden van Z. M. den Koning der Nederlanden, de verzekering van hunne hooge achting aan te bieden.

(Get.) Wessemsberg, Talleyrand, Palmerston, Bulow, Lieven, Neumann, Matuszewic.

Waarop 's Konings gevolmachtigden den 7 mei hebben geantwoord, bij eene nota van dezen inhoud:

Aan Hunne Excellentien de gevolmachtigden der vijf Hoven, te Londen in conferentie vereenigd.

Londen, 7 Mei 1832.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden van Z. M. den Koning der Nederlanden, hebben de eer gehad de nota te ontvangen, die Hunne Excellentien de gevolmachtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittannië, Pruisen en Rusland, op den 4 dezer maand wel aan hen hebben willen rigten, en waarbij gevoegd was een afschrift van het protocol no. 59 der Londensche conferentie.

Deze stukken zijn terstond naar 's Gravenhage overgezonden, en de ondergeteekenden zullen met denzelfden ijver aan hunne Excellentien het besluit mededeelen, hetwelk ten gevolge daarvan door de nederlandsche regering zal genomen worden.

Intusschen zijn zij verplicht de protestatie te herinneren, welke zij, ingevolge de bevelen van hunnen doorluchtigsten Souverein, bij hunne nota van den 14 december jl., betrekkelijk het verdrag van 15 november gedaan hebben. Met onbetsporelijk leedwezen zien zij, dat de conferentie geneigd is, om dit verdrag te beschouwen, als den onoverwinnelijken grondslag van de afscheiding, de onafhankelijkheid, de onzijdigheid en den staat van grondgebieds-bezit van België, terwijl zij van hunnen kant hetzelfde moeten blijven aanmerken, als wezenlijk strijdig met de annexie A van het 12de protocol, en met het 19de protocol, welke de stelling des Konings tegenover de vijf Mogendheden bepaald hebben. Het zijn de uitdrukkingen van bovengemelde protestatie, die zij alhier, voor zoo veel noodig, herhalen.

De gedeelte van het 59ste protocol, waarin gezegd wordt, dat de vijf hoven bij voortdurend de schorsing der vijandelijkheden blijven verwaarborgen, maakt het evenzeer noodzakelijk tot het vroeger verhandelde terug te wijzen. De ondergeteekenden nemen de vrijheid te doen opmerken, dat, daar volgens het 34ste protocol eene tijdelijke schorsing der vijandelijkheden verkieslijker dan eene onbepaalde schorsing geoordeeld was, de conferentie er eene van zes weken voorstelde. Deze tijd door de nederlandsche regering bewilligd zijnde, werd vervolgens tot eenen onbepaalden dag verlengd; maar sedert dien dag (25 oktober 1831), is de wapenschorring niet vernieuwd geworden; en, zonder te onderzoeken hoe een staat van zaken, die niet meer in aanwezig is, verwaarbord kan worden, zullen de ondergeteekenden zich bepalen tot de verklaring, dat hun Souverein op geenlei wijze de plechtige verbindingen mede heeft aangegaan, waarvan het nieuwe protocol gewaagt.

Ten slotte en ter beantwoording van de vraag, vervat in de nota van mijne Heeren de gevolmachtigden der vijf hoven, moetst de ondergeteekenden zich beroepen op den inhoud hunner volmagten, die sedert de maand augustus 1831 aan de conferentie zijn medegedeeld, en waaruit blijkt, in welken zin, en tot wat einde, zij gelast zijn met H. H. E. te onderhandelen. Zij zouden zich dubbel gelukkig achten indien zij deze onderhandeling thans weder konden opruiten, nu zij in het protocol, van welks ontvangst zij kennis geven, het beginsel aangehaald vinden, waarop de beraadslagingen gegrond zijn geworden, op den dag zelfden, toen de conferentie zich gevestigd heeft. En inderdaad kan men — daar dit beginsel ingeroepen is bij den eersten stap, toen door den Koning der Nederlanden gedaan — bij de vertegenwoordigers der vijf hoven, zonder onregtvaardig jegens hen te zijn, geen andere bedoeling veronderstellen, dan die, om met den Souverein zelfden, die de medewerking der hoven heeft ingeroepen, den aard en de uitgestrektheid definitief te regelen van de veranderingen, te maken in de akten betrekkelijk de vestiging van zijn koninkrijk.

De nota, welke de conferentie den 4 januarij jl. aan de ondergeteekenden heeft, levert hun eene reden te meer op, om aan den gunstigen uitgang te gelooven van op dezen grondslag hervatte onderhandelingen. Dezelve laat gunstige uitzigten en wijzigingen toe van verscheidene der 24 artikelen, die de Nederlandsche regering onaanneemelijk had geoordeeld; en door hetzelfde stelsel van wijzigingen, die andere punten toe te passen, zoude men geraken tot het zoo vurig gewenschte einde van al deze verschillen en tot de bevestiging van den algemeenen vrede.

De ondergeteekenden verzoeken mijne Heeren de gevolmachtigden der vijf Hoven, de nieuwe verzekeringen aan te nemen van hunne hoogachting.

(Get.) FALCK, H. VAN ZUYLEN VAN NIEVELT.

Zijne Majesteit van deze stukken inzage genomen, heeft mij gelast de nederlandsche gevolmachtigden te Londen uit te nodigen om, uit Hoogstdezelfs naam, mijn Heeren de nota van den 7 mei op nieuw bij de conferentie te laten overhandelen, en aan deszelve te kunnen te geven, dat de nederlandsche regering ha-

reid blijft om de onderhandeling, volgens haar tegenwoordig standpunt ten aanzien van Nederland, met de conferentie voort te zetten, en er ook hij haar geene bedenkingen bestaan zullen om, nadat de nederlandsche plenipotentiarissen de overeenkomst van scheiding tusschen Nederland en België, met de plenipotentiarissen van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruisen en Rusland zullen hebben onderhandeld, afgesloten en geteekend, op de grondslagen dier alzo geslotene overeenkomst met België te sluiten en te teekenen.

De overeenkomst door Oostenrijk, Groot-Brittanje, Pruisen en Rusland, op den 14 december 1831, omtrent de belgische vestingen gesloten, niet thans het licht, en de plaats gehad hebbende bekrachtiging van dat stuk schijnt niet te betwijfelen. De Koning deze overeenkomst strijdig achtende met de regten van Nederland, voortspruitende uit het voor hetzelfde hoogst belangrijke stelsel van barrière, uit de acht artikelen van Londen, en uit de geldelijke opofferingen, door Nederland aan de Belgische vestingen te koste gelegd, heeft tegen dezelve bij de vier Mogendheden doen protesteren, en Hoogstdezelfs aanspraak ingeroepen om deel te nemen aan alle schikkingen tot die vestingen betrekkelijk.

Voor de volledigheid der aan u edelmogenden medegedeelde stukken, op welke nauwkeurigheid de nederlandsche regering meent zich te mogen verlaten, alhoewel al de protocollen der Londensche conferentie haar niet, gelijk de 59 en 60, officieel zijn toegezonden geworden, legge ik mede hierbij over het 60 Protocol, betreffende de aanhouding van den heer Tharm, in het Groot-Hertogdom Luxemburg. Het slot van gemeld Protocol strookt nagenoeg met het denkbeeld eener uitwisseling, op den 7 mei dezerzijds, ter beantwoording der vertoogen van Engeland en Frankrijk, bij eene verbale nota geopperd, welk denkbeeld, door 's Konings gezantschap, mede bij den Duitschen bond is kenbaar gemaakt, ter te ontmoeting aan het verlangen door de bondsvergadering te dien aanzien geuit.

Ook ditmaal, edelmogende heeren! vertrouw ik, dat de geveene openingen aan de staten-generaal en aan het nederlandsche volk eenen waarborg zullen opleveren, voor de te gelijk vaste en gematigde grondbeginselen, welke de staatkunde der regering leiden en regelen, en hun regelmatig vertrouwen meer en meer zullen bevestigen, dat alles wat kan geschieden, door haar wordt in het werk gesteld om, behoudens de eer en de dierbaarste belangen van Nederland, de zwaarigheden uit den weg te ruimen, welke tot hertoe de regeling der scheiding van Nederland en België hebben opgehouden.

HERTOGENBOSCH, 6 Juny.

Z. M. de Koning is van het Loo wederom te 's Hage terug gekeerd.

— Gisteren is de tweede kamer der staten-generaal in eene openbare zitting heeft geweest, ten einde over de veertien eerste artikelen van het burgerlijk wetboek te beradenslagen.

— Eergisteren is de 2de baan der schutterij dezer stad, die sedert meer dan 8 maanden geenen werkelijken dienst verricht heeft, geïnspecteerd; men wil, dat, nadat het kamp zal betrokken zijn, deze den stedelijken dienst weder zal waarnemen.

— Volgens eenen particulieren brief uit Brussel die veel vertrouwen bij ons verdient, meenden wij, voor eenige dagen, te kunnen tegenspreken, dat de bijeenkomst van Koning Leopold met de koninklijke familie der Franschen te Compiègne, geen inzicht tot een huwelijk had met eene der prinsessen van Koning Filips. De inhoud van dien brief deed ons nog meer geloof er aan hechten, toen wij op datzelfde oogenblik, in verscheidene nederlandsche dagbladen nagenoeg hetzelfde hoorden beweren. Zeker is het althans, dat Koning Leopold gezegd heeft niets van het aanstaande huwelijk te weten dan door middel der dagbladen; waardoor men algemeen weten wilde dat de reis van dien vorst staatkundige oogmerken had. Nu echter wordt het voor zeker gehouden, dat de belgische Koning met prinses Louise van Frankrijk zal huwen, welk huwelijk spoedig gesloten zal worden. Bij het scheiden van de zitting der afgevaardigden van België van den 3dezer, vergaderde zich eengroot aantal leden om den heer de Meulenaere, die hup deze tijding officieel mededeelde. (Zie het artikel Brussel.)

— De zeldag der haringhuizen uit Enkhuizen en de Rijn, is dit jaar op den 15 dezer bepaald.

— De graaf van Heiden, vice-admiraal in dienst van Z. M. den Keizer van Rusland, is zijn vaderland een bezoek komen geven. Dezelve is met de stoomboot *Alexandra* uit Ss. Petersburg te Lubeck, en van daar den 29 mei te Groningen aangekomen.

Engeland.

LONDEN, 1 Juny.

Dingsdag den 29 mei is alhier aangekomen de generaal Goblet, belast met eene speciale zending van Z. M. den Koning der Belgen, ten einde eene stellige tusschenkomst van de conferentie te komen verzoeken tot het noodzaken van den Koning van Holland om tot eene redelijke schikking te komen en de

spoedige onttrining van het belgisch grondgebied te bewerken; de generaal heeft daarin een gesprek met lord Palmerston. De heer van de Weyer wordt tegen den 12 of 13 dezer alhier terug verwacht; gedurende diens afwezigheid ageert deszelfs Secretaris de heer *Wallas* als zaakgelastigde.

De leden der conferentie hebben hantwerkzaamheden donderdag andermaal begonnen, allen waren tegenwoordig.

Van den 3.

De zaken van Portugal zijn gisteren avond in het Huis der Gemeenten weder op het tapijt gebragt. Sir *Robbert Vyvan* heeft v. b. velderingen gevraagd omtrent het doel van het zenden eener vloot naar Portugal, als mede omtrent het vertrek derwaarts van lord *William Russell*. Hij verlangde te weten, of het gouvernement in de portugiesche zaken zou tusschen beide komen. Daarop heeft lord *Palmerston* alleen geantwoord, dat het gouvernement bij het besluit bleef volharden, om eene stipte neutraliteit in het oog te houden in den strijd, die alle dagen tusschen de beide prinsou van het Huis van Braganca te wachten was, bijaldien andere mogendheden neutraal bleven doch zoo deze dit niet mogten doen, het gereed was zoodanige maatregelen te nemen als overeenkomstig met de belangen en waardigheid des lands zouden geoordeeld worden.

— De prins de *Talleyrand* zal den 15 dezer Londen verlaten, om eenige maanden op het vaste land te gaan doorbrengen.

— Z. K. H. prins *Adelbert* van Pruisen is gisteren met zijn gevolg hier aangekomen, aan hoord van de nederlandsche stoomboot *de Batavier*, van Rotterdam.

— De hervormings-bill zal waarschijnlijk aanstaanden vrijdag ten derde maal in het huis der lords voorgelaten worden, en den volgenden dag zal het lagerhuis hieroverhooren met de wijzigingen die de lords daarin hebben gebragt.

Frankrijk.

PARIS, 1 Juny.

Het heeft zich in de laatste vier en twintig aren volkomen bevestigd, dat de aanhangers van het vorig bestuur ook in de hoofdstad ondersteuning vinden en door deze het gouvernement trachten omver te werpen. De politie gisteren op spoor zijnde gekomen van eenige aanleggers van dit komplot, heeft dezen morgen bij onderscheidene personen, waaronder genoemd worden de heeren *de Conny* en *Berryer* huiszoeking gedaan, voorts een aantal anderen gearresteerd, en, zoo men zegt, eene bewaarplaats van wapenen en buskruit ontdekt. In de omstreken van St. Cloud zouden vele werklieden, vooral die, welke tot de steengroeven behooren, aan deze zamenzwering deel hebben genomen; men heeft dan ook daar onderscheiden personen in hechtenis genomen. Tot zelf op de heere zegt men dat er gald werd uitgedekt om eene beweging onder het volk aan te steken. De politie is oophoudelijk werkzaam in de garnizoenen in de kasernen geconsigneerd. De berigten uit het westen ontvaangen zijn daarenboven niet bemoesdigend.

Van Angers schrijft men van den 29 mei, dat het geheele arrondissement van Segre in opstand was, en de generaal *Beaumont* zich werkelijk aan het hoofd van dezelven bevinden zou.

In het departement de la Sarthe had tusschen den 27 en 28 een erns ig gevecht plaats gehad, waarbij zoo het schijnt, geen der partijen de overhand heeft behouden; maar de geïnsurgeerden niet minder dan 100 dooden zouden verloren hebben.

Sommige berigten schatten het getal der gewapende opstandelingen in de omstreken van Angers op vijftien duizend man, terwijl op den 30 eene estafette aan de prefecture aldaar het berigt overgebragt, dat ook het geheele departement der Mayenne in beweging was. Van de zijde van het gouvernement is vroeger meer dan eens verzeerd dat er nagenoeg 100,000 man, alle troepen van linie, in de westelijke departementen waren verdeeld, en echter schiet deze magt thans verre te kort. De nationale garde is niet alleen genoodzaakt de verdediging der steden op zich te nemen, maar worden er ook hier en daar mobiele kolonnen uit dezelve gevormd. Het gerucht wil, dat het ministerie zich door alle deze omstandigheden heeft genoodzaakt gezien op het vroeger genomen besluit terug te komen, en dat de *Moniteur* morgen de ordonnantie zal inhouden, waarbij die departementen, waar de opstand de meeste vorderingen heeft gemaakt, in staat van beleg worden gesteld.

Van den 2.

De minister van inlandsche zaken heeft eene circulaire aan de prefecten in de departementen van het westen verzonden, waarbij aan deze ambtenaren de bedoelingen van het gouvernement, te midden der bedenkelijke omstandigheden, waarin zich dit gedeelte van het rijk bevindt, worden kenbaar gemaakt.

Den volgenden dag is eene nadere circulaire aan de hoofden der overige departementen afgezonden, waarbij ook deze ambtenaren, zoo onverhoopt de opstand zich verder mogt uitbreiden, naar dezelfde instructien worden verwezen.

— De *Moniteur* houdt heden werkelijk de ordonnantie in, waarbij drie arrondissementen, die van *Lars*, *Chateau-Gontier* en *Vitré*, tot de departementen van de Mayenne et Ille-et-Vilaine behorende, in staat beleg worden gesteld. Daarenboven zou de

generaal *Solignac*, die het opperbevel in het westen voert, gemagtigd zijn, om, zoodra de omstandigheden zulks mochten vorderen, denzelfden maatregel ook tot andere plaatsen uit te strekken.

Eene telegrafische dépêche heeft de tijding overgebracht dat de kroonprins te Lyons is aangekomen. Z. K. H. is er met veel vreugdegejuich door de inwoners begroet.

Het schijnt, dat de hertog van Orléans, na zijne reis in het Zuiden ook het westelijk gedeelte van Frankrijk, zal bezoeken; hij wordt dus eerst over denzelfden tijd alhier terug verwacht.

Men verzekert dat aan den generaal *Guilleminot* voorstellen gedaan zijn om de ambassade in België op zich te nemen; het schijnt dat deze diplomaat hierin toegestemd heeft onder voorwaarde om aan het hoofd van het belgisch leger geplaatst te worden wanneer de hollanders eenen nieuwen inval in België mochten ondernemen.

Eerlang verwacht men de oprigting van telegrafen ten behoeve van den handel en bijzondere personen; de vergunning voor de oprigting der bijzondere telegrafen is reeds door het gouvernement verleend; velen verwachten daarvan groot nut.

De omstandigheden, welke wegens de laatste dagen der ziekte van den heer *Casimir Périer* bekend worden, duiden al meer aan, dat zijne genegenheid opzigtens den godsdienst welmeenend is geweest. Hij had uit zich zelve eenen priester verzoekt en zijnen zoon *Maux* gezonden om den bisschop, zijnen ouden pastoor, te verzoeken hem te willen komen bedienen. Toen de prélat gekomen was gaf hij openlijke blijken van zijn geloof; hij heeft met zijn volle verstand drie reizen gebiecht, en heeft gewild dat zijne vrienden dit zouden weten; geen menschelijk opzigt heeft hem ten deze kunnen wederhouden. Hij heeft zich onderscheide reizen verheugd, dat hij in den raad der ministers de vijandelijke en vervolgzuchtige ontwerpen tegen den godsdienst en de geestelijken heeft bestreden; het zal wel zeker zijn dat hij toen reeds de onregtvaardigheid heeft begrepen van die valsche staatkunde, die hij te lang heeft voorgestaan. — Intusschen is het eenen wezenlijken troost voor brave christenen dat een man wiens bekwaamheid tot op zijne hegraafplaats geremd is, die zulke gewichtige posten heeft bekleed, en als het ware de weegschaal der europeansche aangelegenheden in handen had, uit zich zelve eene roodwijze halle aan den godsdienst heeft toegebracht, die alleen zulke troostmiddelen als eenen sterveling kan bezorgen, waarmee men gerust eene eeuwigheid kan ingaan; ja het zich tot eene eere heeft gerekend als christen te sterven. — God gave dat dit voorbeeld ook voor anderen nuttig mogte wezen.

De économe van het collegie te Marseille, is met de kas, waarin zich ruim 80,000 franken bevonden, doorgeslagen. Hij was een gedecoreerde van juli 1830, en een naastbestaande van den geslapten *Solignac*.

Volgens eenen staat in het *Journal de Commerce*, is de bevolking van Parijs sedert 1827, 78,000 zielen verminderd.

Van Compiègne wordt dd. 29 mei het volgende gemeld: «Heden morgen zijn twee eskadrons van het 1de en 10de regiment kurassiers, onder kommando van den luitenant-generaal *Merlin*, Z. M. den Koning der Belgen tot *Monchy* te gemoet getogen. De heer prefect der Oise, de heer onder-prefect van Compiègne en de departementale autoriteiten hadden zich insgelijks derwaarts begaven.

Ten half vijf ure is Z. K. H. de hertog van Nemours, in de uniform van kolonel der lansiers, te paard gestegen, gevolgd door den kolonel *Boyer*, aide-de-camp des Konings, door den heer *de Berthier*, ordonnans-officier en door verscheidene staf-officiëren van het garnizoen. Z. K. H. is Z. M. den Koning der Belgen te gemoet gereden tot aan den voet van den berg van *Manchy*, alwaar Z. H. eenige oogenblikken op den Koning der Belgen is wachtende gebleven.

Eene koets van Z. M. den Koning der Franschen, bespannen met 4 paarden, wachtte op eenen kleinen afstand van den afloop der berghoogte den Koning *Leopold*. Zijne Belgische Maj. is omstreeks vijf ure aangekomen, vergezeld door den heer hertog van *Choiseul*, die Hoogstdezelve op de grenzen was gaan ontvangen. Z. K. H. de hertog van Nemours is alstoen te paard gestegen, en is Z. Belg. M., die even te voren uit zijn rijtuig was gestapt, te gemoet gereden. De Koning heeft hem minzaam de hand gereikt, met blijkbare hartelijkheid hem omarmd, en hem verzocht naast zich plaats te nemen in de kales, die voor hem was beschikt. De jeugdige prins heeft inderdaad aan des Konings linkerhand plaats genomen; de hertog *de Choiseul* zat voorop; vervolgens heeft de trein deszelfs intogt binnen de stad gedaan, onder het gebulder der kanonnen.

Aan het hoofd van den Pontneuf is Koning *Leopold* door den heer maire van Compiègne en door den municipalen raad verwelkomd geworden. Z. Belg. M. heeft in weinige woorden geantwoord, dat hij zich zeer gestreeld gevoelde door de hulde, welke Hoogstdezelve werd bewezen; dat hij niet genoeg het onthaal kon prijzen, hetwelk op den weg aan Hoogstdezelve

was gedaan, en dat Hoogstdezelve zich gelukkig vinden zoude in het onderhouden der gevoelens van vriendschap en goede nabuurschap, die de belgische natie met de fransche vereenigen.

Dit antwoord werd begroet met den kreet: *leve de Koning der Belgen!* Ten half 6 ure kwam de stoet op het voorplein van het paleis aan.

Zijne Belg. M. is beneden aan den grooten trap door Z. M. den Koning der Franschen ontvangen, vergezeld door den heer baron *Athalin* en door zijnen grooten staf. De Koning was gekleed in de uniform der nationale garde. De beide Koningen hebben elkander minzaam omarmd, en zijn te zamen den grooten trap opgegaan, aan wiens bovenende zij afgewacht werden door de Koningin en mad. *Adelaide*. HH. MM. zijn daarop in hunne vertrekken binnen gegaan. — Z. M. de Koning der Franschen heeft overwijd alle de hem naar Compiègne gevolgd hebbende personaadjen van Hoogstdezelfs huis aan Z. Belg. M. voorgesteld. Z. M. de Koning der Belgen heeft insgelijks alle de hem naar Frankrijk gevolgd hebbende personen aan Z. M. den Koning der Franschen aangeboden.

Heden avond zijn alle huizen der stad geillumineerd. Tegen morgen is eene groote wapenschouw over de nationale gardes en het garnizoen aangekondigd.

Belgie.

BRUSSEL, den 3 Juny.

In de zitting der afgevaardigden van eergisteren was de wet op de douanen aan de orde; een additioneel artikel door den minister van finantien voorgesteld, strekkende om schepen onder de 30 ton, die op minder dan een half uur afstands van de kust zeilden of ankerden, in beslag te nemen, werd tot nader onderzoek naar de centrale sectie gezonden en tot zoo lang de discussien opgeschorst; het overige der zitting was aan petitiën gewijd.

In de zitting van heden bragt de heer *Murray* rapport uit op het den vorigen dag voorgesteld amendement door den minister van finantien; de centrale sectie had tot de aanneming besloten, de kamer zette daarop hare beraadslagingen voort over de wet op de douanen, waarvan de onderscheidene artikels werden aangenomen. Nog hechtte in deze zitting de kamer met eenparige stemmen hare goedkeuring aan de verandering door den senaat in de wet op het muntstelsel gebragt, die namelijk van zilveren muntstukjes van 25 centimes te doen slaan.

Bij het scheiden der vergadering omringden een groot aantal afgevaardigden den minister van buitenlandsche zaken, die hun officiële tijding mededeelde van het aanstaand huwelijk van den Koning met prinses *Louise*, oudste dochter van den Koning der Franschen. Een brief uit Kamerrijk aan den heer *de Montmorency* gezonden, gaf hem vrage, de welke hijke tijding openbaar te maken.

Onze vorst is dinsdag middag ten vijf ure onder den toevloed eener menigte te Compiègne aangekomen. De nationale gardes der omstreken waren er heen gesnel; men telde er tot 15 bataillons onder de wapenen; twee regimenten kurassiers stonden voor de stad geschaard. De fransche koninklijke familie ontving onzen vorst. Des avonds was er op het kasteel een diner van 50 couverts. Woensdag hebben de vorstelijke personen met hun gevolg de tegenwoordig zijnde troepen in oogenschouw genomen. Van het fransch koninklijk gezin, waren te Compiègne gekomen HH. MM. de Koning en Koningin, de hertog van *Nemours* en prinses *Adelaide*.

De Koning is gisteren avond ten zes ure van zijne reis terug gekomen. Het geroep van *leve de Koning* werd door de straten van Brussel gehoord. Men merkte niet genoeg op, dat op Zr. Ms. gelaat de tevredenheid uithlonk.

De Koning der Franschen heeft aan Z. M. het grootkruis van het legioen van eer geschonken; Zr. Ms. borst was gisteren bij zijne terugkomst, met de teekenen daarvan versierd. Onze groot-maarschalk, de graaf *d'Aerschot*, en onze gezant te Parijs de heer *Lehon*, zijn tot officiers van het legioen van eer benoemd en de generaals *d'Hans* en *Chasteler*, reeds ridders dier orde, mede tot officieren bevorderd.

Naar gezegd wordt zal nu het huwelijk met prinses *Louise* op den 21 juli, de verjaardag van 's vorsten inhuldiging, gevierd worden; prinses *Adelaide* zou hare nicht in België vergezellen en hier eenigen tijd vertoeven.

Gisteren avond was het gerucht algemeen verspreid, dat een in den loop van den dag gekomen koerier de tijding overgebragt had van de toetreding door Holland tot de 24 artikelen, onder zekere beperkingen, welke met die van Rusland overeenkwamen.

Het *Journal d'Anvers* behelst het volgende bericht uit Londen, onder de teekening van den 29 mei: «Wij vernemen dat met den gisteren van Holland aangekomen koerier instructiën uit 's Hagé zijn overgezonden aan den ambassadeur te Londen, met betrekking tot het hervatten der onderhandelingen met België. Dit heeft plaats gehad ten gevolge eener, den Koning van Holland te dier zake, na de ratificatie van Rusland gadane

uitnoodiging, en conferentie gaat onmiddellijk vergaderen om dit onderwerp in beraadslaging te nemen.

— Gedurende de maand mei zijn in de haven te Antwerpen binnengekomen 128 schepen, te weten: 10 belgische, 6 fransche, 29 engelsche, 34 hanoversche, 15 deensche, 4 amerikaansche, 6 pruisische, 8 Rostoksche, 6 noorweegeche, 4 oldenburgsche, 2 meckelenburgsche, 2 zweedsche, 1 hamburgsch en 1 russisch schip. Uitgevaren: 16 belgische, en 142 vreemde schepen, te samen 158, waarvan 53 geladen waren.

Van den 4.

De Memorial kondigt aan dat een 6ste protocol hetwelk op de zaak van den heer Thorn betrekking heeft, sedert twee dagen te Brussel aangekomen is.

Dit stuk is volgens gezegd dagblad van 29 mei gedagteekend; zie hier den hoofdzakelijken inhoud, welke wij niet als letterlijk juist mededeelen, maar vrij naauwkeurig den zin behelt:

De hollandsche plenipotentiaris wordt bij de conferentie biddengeleid. Hij maakt kenbaar, dat zijn meester bereid is den heer Thorn in vrijheid te stellen in ruiling der gevangenen van de bende van Tornaco.

De conferentie betoont zich, na het rijpelijk overwegen dezer mededeeling, zeer verwonderd, dat de Koning van Holland de opligting van den heer Thorn, welke hij eerst afgekeurd had, aldus ingewikkeld goedkeurt, en dezelve gelijk stelt met de arrestatie van de personen, die deel aan de bende van Tornaco hebben uitgemaakt, eene gelijkstelling, welke de conferentie nimmer verstaan heeft aan te nemen. Het 6ste protocol was te dezen opzichte verkeerd uitgelegd.

De conferentie eindigt met op het nadrukkelijkst en ernstigst de onmiddellijke en voorafgaande loslating van den heer Thorn te vragen; zich voorbehoudende om vervolgens hare goede diensten aan te wenden, ten einde het belgisch gouvernement aan te sporen, in het belang van den vrede en der menscheijkheid, de redding der bende van Tornaco in vrijheid te stellen.

Naar men verneemt is de heer Thorn in zijne gevangenis te Luxemburg ongesteld geworden.

— Zoodra het bestaan der cholera-ziekte te Gent bekend was, boden de honderd begijnen van het klein Nonnen-Klooster zich aan het stedelijk bestuur tot oppassing der lijders in het hospitaal. De regering heeft dit edel aanbod met ijver aangenomen; de weinige voortgang der ziekte zal hetzelfde echter noodeloos maken.

144. * * Heden nacht omstreeks twaalf uren Verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen Zoon **F. M. A. ESSER**, Geb. **SPELTHAAN**.

140. * * Het heeft den Almagtigen bebaagt, gisteren avond, omstreeks 7 uren, tot mijne en mijner negen kinderen bittere droefheid tot zich te roepen, mijnen Zoon **THEODORUS FRANCISCUS**, in dienst bij de stedelijke mobiele schutterij (Zuid-Holland), in garnizoen te Gorinchem. Door eene hevige ziekte van slechts weinige dagen aangetast, stierf hij in het Hospitaal aldaar in den bloeienden leeftijd van 27 jaren en 26 dagen, na voorzien te zijn geweest van de Heilige Sakramenten onzer Moeder de Heilige Kerk. Nog geene 9 maanden, en ik betreurde met hiet het smartelijke verlies van eene brave echtgenootte en mijner kinderen zorgvuldige moeder, zoodat wij thans een dubbelde ramp hebben te verduren. — God, onze eenige steun, wiens verrigtingen ondoorgrondbaar zijn, Wien wij dagelijks smaken en wil geschiede, zal, zoo wij hopen en vertrouwen, onze smarten lenigen.

Zonder Brieven van rouwbeklag houd ik mij van de deelneming van Vrienden en Bekenden verzekerd.

Heusden,

GORN. SPRENGERS.

30 maart 1832.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

141. * * Aan het geëerd publiek wordt bij dezen kennis gegeven, dat de druk van het belangrijk boekwerk: **DE TRIUMPH DER PHILOSOPHIE in de achttiende eeuw, of de eerste oorzaken der fransche omwenteling in 1789, en derzelve gevolgen in 1830 enz.**, in september 11. door den heer **O. K. O. P.**, boekhandelaar te Utrecht, is overgegeven waarvan op heden de druk, in buitengewoon gr. 8vo. form. met dezelfde soort van letter, en op goed papier gedrukt, zal begonnen worden. — Den heeren inteekenaren die af tot narigt: dat de prijs der twee deelen dezes uitmuntend werk van 10 op 8 guldens bepaald is, wordende bij aflevering van ieder deel over de gelden gedisponeerd, blijvende de inteekening nog opengesteld tot ultimo juli dezes jaars, zullende beide de deelen in den loop van dit jaar in het licht verschij-

nen. — De vertaler vleit zich, bij de reeds gedane inteekeeningen, nog een aanzienlijk getal inteekenars op dit werk te zullen verkrijgen; dewijl hij verzekeren durft, dat het werk de verwachting van het publiek zal overtreffen, en een boek geleverd zal worden, waardoor men meer dan door twintig anderen zal te weten komen, en zoo mag hij hopen, de vermindering in prijs te boven te komen, zonder het minste aan de schoonheid in de uitvoering te kort te doen; van den verminderden prijs zullen ook de reeds gedane inteekeeningen jouisseriesen. De heeren boekhandelaars, die voor 6 exemplaren inteekenen, zullen een zevende tot gratis genieten, zonder verder rabat. Boekhandelaars die beneden de 6 exemplaren inteekenen, zullen alleen 10% rabat genieten. — Na den bepaalden tijd van inteekening zal de prijs van dit werk met twee gulden verhoogd worden. — De inteekening geschiedt bij de gebr. **LANGENHUYSEN**, te 's Bosch, bij alle boekhandelaars van dit koninkrijk, en bij **A. SCHIKHOF**, te Utrecht, drukker van gemeld werk.

Ook is bij **A. SCHIKHOF** te Utrecht van de pers gekomen en mede bij de gebr. **LANGENHUYSEN** te 's Bosch te bekomen.

1. **DE NOODZAKELIJKHEID VAN DEN TEGENSPOED**, tegen de bezoodelde **EVANGELIE-LEER**, der zoogenoemde Hervormde Kerk, door **Do. van Pellicom** te Prinsenhage, in zijne leerrede over Handel. XIII, 6-12 (te Amsterdam, bij **A. B. SAAKES** en te Breda bij **F. P. STRAK**, 1829), ten gesagte de gezuiverde Evangelie-Leer genoemd, zoo op geschiedkundige als op protestantsche-leerstellige gronden bevestigd, twee brieven benevens de Handhaving der zelve, te Amsterdam, ten. Prijs f 1-50.
2. **TOELICHTING DER BEVEELINGEN**, welke den Heer **J. J. F. WAP** tot de vertaling van het Boekje van den Bisschop van **Hermopolis, Frayssinous**, groot-aalmoezenier van Frankryk, buiten de Kerk is geene Zaligheid, waarscheinlijk aanleiding hebben gegeven. Benevens eene Bespiegeling van dat zelfde Boekje, door een Roomsche-Katholijk Christen. Prijs 30 Cents.

145. * * Bij de Gebroeders **LANGENHUYSEN** te 's Bosch, zijn onder meer andere werken nog eenige van de volgende te bekomen als:

1. Godvruchtige Oefeningen van tien dagen, om de gratie en gaven van den H. Geest te verzoeken; zeer dienstig om zich te bereiden tot het Hoogtijd van Pinxteren. P. 12/2 c.
2. **R. P. Leonardo de Porci Maurizio, DISCURSUS MYSTICUS ET MORALIS**, etc. Prijs 50 cents.
3. De la Forest, **METHODE D'INSTRUCTION pour ramener les pretendus Reformes a l'Eglise Romaine, et confirmer les Catholiques dans leur foy**, etc. P. 12/2 c.
4. P. Denis, **MANUALE THEOLOGICUM, continens definitiones Theologiae universae**, à 50 cents.
5. **PREDIKATIE** op den 130sten Gedenkdag van Anstals. Vonder, door **J. G. Moolenaar**; eerste Pastoor te Amsterdam. Prijs 10 cents.

BEKENDMAKINGEN.

142. * * Bij **T. D. OBBLEER**, Mr. Smid in de West-Wagenstraat te Rotterdam, zijn bij toeval te koop twee groote **G. E. L. D. K. I. S. T. E. N.**, een van 1 el 18 duim lang, en 6 duim breed, van 18 Schooten, en een ditz van 1 el 12 duim lang, en 6 duim breed, van 20 Schooten, almede bij dezen zelve voorhanden alle soorten van **G. E. L. D. K. I. S. T. E. N.**, **K. E. U. K. E. N. T. O. U. D. N. U. I. Z. E. N.** en **B. R. A. N. D. W. A. A. B. O. R. G. K. I. S. T. E. N.** en **K. A. S. T. E. N.**, waarin belangrijke Papieren enz. tegen **B. R. A. N. D.** gawaarborgd zijn; men kan zich van de echtheid daarvan te zijnen huise overtuigen. — Den **S. M. I. D. S. K. N. E. C. H. T.** Vast Werk begeerende, verzooge zich bij den bevoegden.

143. * * Een Person van 24 jaren zag zich geene geplaatst als **KOETSJER**, in **F. R. A. N. C. H. T.** of **T. A. F. E. L. E. D. I. E. N.** B. E. behoudende de Fransche, Hollandsche en Hoogduitsche talen en is van goede Getuigschriften voorzien. Men verzooge zich ten huise van de Drukkers en Lijvers van dit Dagblad.

142. * * Men verlangt, op zeer aannemelijke Conditien eenen Apotheek, Drogist- en Vers-Winkel eenen **L. E. E. R. L. I. N. G.** Adres met franco brieven, onder de letters **A. z.** bij de Drukkers dezer.